

REFERAT Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer 2014-2017 d. 28-04-2016

Mødedato Torsdag d. 28. april 2016 kl. 14:00

Mødested Mødeværelse 2

Mødedeltagere William Jensen, A (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af diskussionsoplæg i forbindelse med pejlemærker for Region Syddanmark.....	3
Oprensning af grundvand i Kærgård Plantage.....	4
VVM redegørelse for råstofindvinding i Rødekro, Aabenraa Kommune, for Bedsted Lø Grusværke	6
VVM redegørelse for Råstofindvinding, Sdr. Nærå, Fåborg Midtfyn kommune, for Nymølle Stenbr.	8
Orientering om aktuelle sager.....	10
Eventuelt.....	11
Næste møde.....	12

Punkt 1: Drøftelse af diskussionsoplæg i forbindelse med pejlemærker for Region Syddanmark

16/3459

Resumé

Regionsrådet har igangsat en proces, der skal munde ud i formuleringen af overordnede politisk fastsatte pejlemærker for Region Syddanmark. Pejlemærkerne skal definere, hvad der skal kendetegne Region Syddanmark på tværs af regionens opgave- og udviklingsområder. Som et led i arbejdsprocessen skal regionsrådets politiske udvalg og en række dialogfora bidrage med perspektiver og synspunkter fra deres respektive område. Disse perspektiver og synspunkter skal efterfølgende indgå i arbejdet med at formulere pejlemærker for Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Som et led i arbejdsprocessen med at udarbejde pejlemærker for Region Syddanmark, skal regionsrådets politiske udvalg og en række dialogfora bidrage med perspektiver og synspunkter fra deres respektive områder. Disse perspektiver og synspunkter vil efterfølgende indgå i arbejdet med at formulere pejlemærker for Region Syddanmark, herunder afholdelse af en konference, der er planlagt gennemført i slutningen af juni.

Drøftelserne i udvalgene vil blive opsummeret og samlet i et overordnet oplæg, som kan være en del af grundlaget for den ovennævnte konference.

Processen skal munde ud i, at regionsrådet inden årsskiftet 2016-2017 vedtager en række overordnede pejlemærker for regionens samlede drift og udvikling.

Formålet med pejlemærkerne er, at de skal være en form for overbygning på de eksisterende visioner og strategier, og derfor skal de understøtte hinanden gensidigt og på tværs af regionens opgave- og udviklingsområder. Der skal derfor også være en tydelig sammenhæng mellem pejlemærkerne og de mange visioner og strategier, der arbejdes ud fra overalt i regionen.

Pejlemærkerne skal ikke afløse eller forstås som en justering af de visioner og strategier, der allerede er formuleret og udarbejdet på forskellige områder i Region Syddanmark. Derfor kan drøftelserne i udvalget med fordel tage udgangspunkt i allerede eksisterende visioner, strategier eller politikker indenfor udvalgets arbejdsområde.

Vedlagte diskussionsoplæg danner rammen for udvalgets drøftelser, og det foreslås, at drøftelserne primært tager udgangspunkt i udvalgets egne opgave- og arbejdsområder.

Indstilling

Det indstilles:

At udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer drøfter perspektiver for pejlemærker for Region Syddanmark med udgangspunkt i spørgsmålene i vedlagte diskussionsoplæg. Dette med henblik på at komme med synspunkter og perspektiver, der kan indgå i det videre arbejde vedrørende udarbejdelse af pejlemærker for Region Syddanmark.

Beslutning i Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer den 28-04-2016

Udvalget drøftede pejlemærker for Region Syddanmark. Udvalget betonedede bl.a., at rent vand og miljø samt tilstedeværelse af råstoffer er et vigtig led i realiseringen af "Det gode Liv".

De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

William Jensen og Mette Bossen Linnet deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Diskussionsoplæg - pejlemærker

Punkt 2: Oprensning af grundvand i Kærgård Plantage

12/21644

Resumé

Opgravning af forurening i Kærgård Plantage blev afsluttet i 2015, og dermed afsluttedes den hidtil aftalte indsats, der har haft til formål at forbedre mulighederne for ophold i området. En eventuel yderligere oprensning af forurening i Kærgård Plantage vil være rettet mod den forurening, der har spredt sig til grundvandet under de gruber, hvor spildevandet er deponeret i perioden 1956-1973. En sådan oprensning vil i løbet af 15-20 år kunne reducere udsivningen af forurening til Vesterhavet så markant, at badeforbuddet med stor sandsynlighed vil kunne ophæves. Omkostningerne til oprensningen er vurderet til ca. 100 mio. kr.

En eventuel oprensning vil derudover være en miljøhistorisk milepæl og vil kunne medføre en række afledte effekter i forhold til turismen i området samt opbygning og eksport af danske kompetencer.

Idet forureningen udgør en risiko for overfladevand (Vesterhavet) er den omfattet af regionens indsats efter Lov om forurennet jord. Der foreligger en aftale mellem staten og Danske Regioner om, at der i 2019 skal ske en forhandling om finansiering af oprensning af jordforureninger, der udgør en risiko for overfladevand og natur. Forureningen i Kærgård Plantage vil naturligt indgå i processen op mod denne forhandling.

Sagsfremstilling

I perioden fra 1956 og frem til 1973 deponerede det daværende Grindstedværk store mængder stærkt forurennet spildevand direkte ud i klitterne i Kærgård Plantage. Spildevandet stammer fra værkets produktion af vitaminer og lægemidler og indeholder store mængder kemikalier så som klorerede opløsningsmidler, medicinske restprodukter, kviksølv, cyanid og en lang række andre stoffer. I alt er der deponeret 286.000 kubikmeter kemikalieholdigt spildevand i de 6 gruber, som findes i Kærgård Plantage. Med tiden har en del af de deponerede kemikalier spredt sig til jord og grundvandet, hvorfra de er ført ud i Vesterhavet. Dette har medført forurening af jord og grundvandet over et areal i størrelsesordenen 500.000 m².

Det deponerede spildevand fordelte sig således, at store mængder af forureningen fandtes i selve gruberne og ned til ca. ½ meter under grundvandsspejlet. Det er den del, der er fjernet med den hidtil aftalte indsats. Herudover findes der en kraftig forurening i grundvandet lige under gruberne, og det grundvand, der strømmer mod Vesterhavet, opløser langsomt forureningen og transporterer det i en fane ud til stranden og Vesterhavet. Derfor er der i dag badeforbud på en 1.400 m lang strækning, og ophold på stranden frarådes. Disse restriktioner vil formentlig skulle opretholdes mange generationer frem med mindre der gennemføres oprensning af forureningen i grundvandszonen.

Region Syddanmark gennemførte i 2010 og 2011 en række pilotforsøg for at finde frem til den eller de metoder, som er i stand til at rense det forurenede grundvand under gruberne. I den forbindelse blev der testet og videreudviklet en række metoder. De gennemførte pilotforsøg viste, at en kombination af kemiske og biologiske metoder gav den mest omkostningseffektive indsats. Ved anvendelse af kombinationsmetoden forventes det, at en oprensning af forureningen i grundvandet kan gennemføres til en pris på ca. i alt 100 mio. kr. fordelt over en periode på 5-8 år. Det vil betyde, at badeforbuddet på stranden ud for grubeområdet sandsynligvis vil kunne ophæves inden for en tidshorisont på 15 til 20 år fra start af en sådan indsats.

Finansiering af indsatsen

EU's vandrammedirektiv samt naturdirektiver pålægger medlemslandene en aktiv indsats overfor forurening af vand- og naturområder. Denne indsats fremgår af statens vand- og naturplaner og er implementeret i lov om forurennet jord pr. 1. januar 2014. I forbindelse med lovændringen er der indgået en aftale mellem staten og Danske Regioner om en forhandling om finansiering af oprensning af jordforureninger, der udgør en risiko for overfladevand og natur. Denne forhandling skal finde sted i 2019.

Drøftelse af det videre forløb

Forureningen i Kærgård Plantage vil naturligt indgå i forløbet omkring økonomiforhandlingerne i 2019. I perioden op til forhandlingen kvalificeres beslutningsgrundlaget og forhandlingsindspillet forberedes.

Der er behov for en principiel, politisk drøftelse af, hvilke faktorer regionen derudover ser som væsentlige argumenter i det videre arbejde for en eventuel yderligere oprensning i Kærgård. Eksempler på elementer, der kan indgå i drøftelserne:

- Færdiggørelse af igangsat indsats.
- Arven til de kommende generationer.

- En yderligere oprensnings betydning for turismen i området.
- Mulighederne for eksport af de kompetencer og løsninger der videreudvikles og forankres i forbindelse med en yderligere oprensning.

Indstilling

Det indstilles:

At udvalget drøfter sagen.

Beslutning i Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer den 28-04-2016

Udvalget drøftede perspektiverne for oprensning af grundvand i Kærgaard Plantage.

Udvalget finder principielt, at oprensning af Kærgaard Plantage bør færdiggøres til gavn for miljø, borgere og erhvervsliv, herunder turisme. Udvalget lægger frem til 2019 vægt på involvering af andre parter, afklaring af finansieringsmuligheder og synliggørelse af behov og muligheder for at gøre indsats.

William Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 3: VVM redegørelse for råstofindvinding i Rødekro, Aabenraa Kommune, for Bedsted Lø Grusværker ApS

15/36667

Resumé

Bedsted Lø Grusværker ApS har ansøgt om udvidelse samt fortsat drift af Mjøs grusgrav, som ligger sydvest for Rødekro i Aabenraa Kommune. Det ansøgte indvindingsareal er på 121 ha, hvoraf de 97 ha ønskes anvendt til råstofindvinding indenfor en kortere tidshorizont. De resterende 24 ha indgår i de overordnede rammer for VVM redegørelsen, men arealerne vil ikke blive omfattet af den efterfølgende råstofstilladelse.

Da indvindingsarealet overstiger 25 ha er projektet omfattet af VVM bekendtgørelsens bilag 1 pkt. 18 som siger, at råstofindvinding fra åbne brud, hvis areal er over 25 ha, er VVM pligtigt.

De væsentligste påvirkninger er identificeret til at være trafik og støj. Påvirkningerne er af en sådan art, at de vil kunne reguleres i den råstofstilladelse, der efterfølgende vil blive meddelt med baggrund i VVM redegørelsen.

Sagsfremstilling

Bedsted Lø Grusværker ApS har ansøgt om udvidelse samt fortsat drift af Mjøs grusgrav ved Stenagervej og Arnhøjvej, umiddelbart sydvest for Rødekro i Aabenraa Kommune. Bedsted Lø Grusværker ApS har via deres rådgiver Niras udarbejdet en VVM redegørelse (Vurdering af Virkninger på Miljøet), som beskriver konsekvenser af den ansøgte råstofindvinding på områdets miljø.

Den udarbejdede VVM redegørelse omfatter et samlet areal på 121 ha, hvoraf der indenfor en kortere årrække vil blive foretaget råstofindvinding på 97 ha. De resterende 24 ha er reserveret til senere råstofindvinding. Der er ansøgt om en årlig indvindingsmængde på i alt 300.000 m³ sand, grus og sten. Indvindingen vil primært foregå under grundvandsspejlet. De færdigbearbejdede råstofprodukter anvendes primært til beton- og vejformål i det syd- og sønderjyske område samt i det nordlige Tyskland.

I VVM redegørelsen er der estimeret en trafikbelastning på ca. 80 lastbiler fra råstofgraven pr. dag. Trafikbelastningen omfatter både kørsel med råstoffer samt afledt lastbiltrafik, som f.eks. levering af brændstof og varer mm. Lastbiltrafikken med råstoffer vil hovedsageligt blive afviklet via Stenagervej og Ringvej i Rødekro.

I forbindelse med råstofindvindingen vil der ske en løbende efterbehandling af arealerne. Der er ikke tilladelse til at fylde gravesøerne op med jord, så søerne efterbehandles med flade brinker uden brug af muld. Dermed skabes rammerne for en god biodiversitet i og omkring søerne. På nogle af arealerne er fredsskovpligten midlertidig ophævet, hvilket betyder, at arealerne efterfølgende skal tilplantes med skov, når råstofindvindingen er afsluttet.

Det ansøgte område ligger inden for graveområderne i Region Syddanmarks Råstofplan 2012. Områderne er således reserveret til indvinding af råstoffer, og anden fysisk planlægning indenfor områderne må ikke hindre en efterfølgende udnyttelse af råstofferne.

På baggrund af VVM redegørelsen vurderes det, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø i forbindelse med råstofindvindingen. Den udførte støjkortlægning viser dog nogle overskridelser af de vejledende støjgrænser. I råstofstilladelsen vil der blive stillet vilkår, som sikrer at virksomheden kan overholde støjgrænserne. Samlet set vurderes det, at der vil kunne meddeles en råstofstilladelse indenfor rammerne i råstofloven og VVM bekendtgørelsen.

Den udarbejdede VVM redegørelse skal sendes i en høring på mindst 8 uger jf. VVM Bekendtgørelsens § 6. Regionsrådet har den 20. januar 2014 delegeret til de stående udvalg, at udvalgene har kompetencen til at gennemføre høringer.

Indstilling

Det indstilles:

At udvalget godkender, at VVM redegørelsen for Mjøs grusgrav i Rødekro sendes i 8 ugers høring.

Beslutning i Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer den 28-04-2016

Indstillingen blev tiltrådt.

William Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Kortbilag 1 - Oversigtskort

Kortbilag 2 - Grave og efterbehandlingsplaner

VVM redegørelse Mjøs Grusgrav

VVM redegørelse + Bilag 1 Støj Mjøs

Punkt 4: VVM redegørelse for Råstofindvinding, Sdr. Nærå, Fåborg Midtfyn kommune, for Nymølle Stenindustri A/S

15/42268

Resumé

Nymølle Stenindustri A/S har ansøgt om udvidelse af Sdr. Nærå Grusgrav til i alt ca. 45 ha fordelt på et område nord for og et område vest for den eksisterende grusgrav, se bilag 1.

Da indvindingsarealet herefter overstiger 25 hektar, er projektet VVM pligtigt. En tilladelse til råstofindvinding for et VVM-pligtigt anlæg kan tidligst meddeles, når der er gennemført en VVM-procedure for det pågældende anlæg i overensstemmelse med bestemmelserne i VVM bekendtgørelsen.

De væsentligste påvirkninger er identificeret til at være trafik, støj og støv. Påvirkningerne er af en sådan art, at de vil kunne reguleres i den råstofstilladelse, der efterfølgende vil blive meddelt med baggrund i VVM redegørelsen.

Sagsfremstilling

Nymølle Stenindustri A/S har ansøgt Region Syddanmark om udvidelse af den eksisterende 25 hektar store råstofgrav Sdr. Nærå Grusgrav 5 km sydøst for Odense med yderligere 15 hektar, se bilag 1. Råstofgraven er beliggende på Ibjergvej 7, 5792 Årslev i Fåborg Midtfyn Kommune.

Der er ansøgt om at indvinde 200.000 m³ råstoffer pr. år, heraf ca. halvdelen under grundvandsspejlet, hvilket svarer til den indvindingsmængde som indvindes i dag. Udvidelsen af graven vil dermed ikke forøge den årlige indvundne mængde, men alene forlænge den periode, hvor der indvindes råstoffer fra graven. På baggrund af den nuværende afsætning forventes indvindingen afsluttet i Sdr. Nærå Grusgrav i ca. 2027.

Området, hvor der er ansøgt om at indvinde råstoffer, udgør en del af et graveområde, som blev udpeget i Region Syddanmarks Råstofplan 2008 og er videreført i Råstofplan 2012. Der har været indvundet råstof på arealet siden 2005.

I forbindelse med ansøgningen er der udarbejdet en VVM-redegørelse (Vurdering af Virkninger på Miljøet) i overensstemmelse med VVM-bekendtgørelsens krav. VVM-redegørelsen beskriver og vurderer det påtænkte projekts væsentligste indvirkninger på miljøet, både direkte og indirekte.

Der er i dag en trafikbelastning på ca. 75 lastbiler fra råstofgraven ud til Ibjergvej pr. dag og udvidelsen af Sdr. Nærå Grusgrav vil ikke medføre mere trafik i området.

Vælges en alternativ vejadgang til etape 2 og 3, se graveplan bilag 2, vil det i henhold til VVM redegørelsen medføre en stigning af lastbiltrafik på en del af Blæsbjerggyden.

I henhold til VVM redegørelsen vil støjen under etablering af nye graveetaper ved de nærmeste naboer ligge over grænseværdien. Der må gives dispensation for støjgrænsen for perioder af 14 dage til opbygning af støjvolde ud for de enkelte naboejendomme. Efter etablering af støjvolde vil støjen fra de øvrige aktiviteter under drift af råstofgraven ved de nærmeste naboer ligge lavere end den vejledende støjgrænse.

Der er vurderet flere andre miljøpåvirkninger i VVM-redegørelsen, bl.a. lys, emissioner, luft og støv, vibrationer, grundvand, plante- og dyreliv, jord, diger, friluftsliv, landskab og visuelle forhold, affald, kultur, overfladevand samt miljøafledte socioøkonomiske effekter. Disse er der ikke fundet væsentlige påvirkninger af.

På baggrund af VVM redegørelsen vurderes det, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø i forbindelse med råstofindvindingen.

Den udarbejdede VVM redegørelse skal sendes i en høring i mindst 8 uger jf. VVM Bekendtgørelsens § 6. Regionsrådet har den 20. januar 2014 delegeret til de stående udvalg, at udvalgene har kompetencen til at gennemføre høringer.

Indstilling

Det indstilles:

At udvalget godkender, at VVM redegørelsen for udvidelse af Sdr. Nærå Grusgrav sendes i 8 ugers høring.

Beslutning i Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer den 28-04-2016

Indstillingen blev tiltrådt.

William Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag1 til VVM redegørelse - oversigtskort

Bilag2 til VVM redegørelse - graveplan

Bilag 3 til VVM redegørelse - Efterbehandlingsplan

VVM redegørelse - Sdr.Næraå

Punkt 5: Orientering om aktuelle sager

16/258

Beslutning i Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer den 28-04-2016

Administrationen orienterede om

- Etablering af miljøstien ved Kærgaard Plantage.
- Status for færdiggørelse af afhjælpningsarbejder på banegravsdepotet i Grindsted.
- Klage til statsforvaltningen over Region Syddanmarks standsning af gravning i grusgrav ved Haderslev i foråret 2015.
- Indgået forlig efter rettens afgørelse med NCC om ansvar for deponering af forurenet jord i grusgrav.

William Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 6: Eventuelt

16/258

Beslutning i Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer den 28-04-2016

Intet.

William Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 7: Næste møde

16/258

Resumé

Næste møde er torsdag den 26. maj 2016 kl. 14.00-16.00 i regionshuset i Vejle.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer den 28-04-2016

Næste møde er torsdag den 26. maj 2016 kl. 14.00-16.00 i regionshuset i Vejle.

William Jensen deltog ikke i sagens behandling.